

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันโรงเรียนเอกชนมีส่วนร่วมในการจัดการอาชีวศึกษาของประเทศไทยอย่างมาก ในการพัฒนาสังคมไทยให้เป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ และเพื่อให้คนไทยทั้งปวง ได้รับโอกาสเท่าเทียมกันทางการศึกษา รวมถึงการพัฒนาได้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต (โครงการพัฒนาโรงเรียนเอกชนอาชีวศึกษาสู่ความเป็นอิสระในการบริหารจัดการ, 2548 : ระบบออนไลน์) แต่ในปัจจุบันธุรกิจการศึกษามีการแข่งขันสูง เนื่องจากมีสถานศึกษาเพิ่มขึ้นจากเดิม ทั้งของภาครัฐและเอกชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งมาแข่งขันกับภาคเอกชน(บิสิเนสไทย, 2550 : ระบบออนไลน์) ซึ่งภาครัฐจะได้รับการอุดหนุนการจัดการอาชีวศึกษามากกว่าเอกชน ทำให้สถานศึกษาภาครัฐเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาในอัตราต่ำกว่าภาคเอกชน จากสภาวะดังกล่าวทำให้สถาบันการศึกษาต่างๆ ได้ให้ความสำคัญในการปรับระบบการบริหารการศึกษาใน 6 ด้าน คือ หลักสูตรและการเรียนรู้ การประกันคุณภาพการศึกษา การจัดระบบครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษา สื่อและเทคโนโลยีทางการศึกษา โครงสร้างและระบบการศึกษาและทรัพยากรและการลงทุนทางการศึกษา (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : ระบบออนไลน์) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบัน

จังหวัดพิษณุโลกเป็นจังหวัดที่มีการขยายตัวของสถานศึกษาเพิ่มขึ้นในช่วง 2-3 ปีที่ผ่านมา โดยมีสถานศึกษาเพิ่มขึ้นอีก 2 แห่งทั้งสถานศึกษาของรัฐ และสถานศึกษาเอกชน ปัจจุบันสถานศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกมีมหาวิทยาลัยของรัฐจำนวน 4 แห่ง วิทยาลัยของรัฐจำนวน 4 แห่ง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก, 2550 : ระบบออนไลน์) และมีวิทยาลัยของเอกชนจำนวน 1 แห่ง โรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษาจำนวน 2 แห่ง(สำนักงานคณะกรรมการศึกษาเอกชน, 2550 : ระบบออนไลน์) ทำให้นักศึกษาที่มาศึกษาในจังหวัดพิษณุโลกมีทางเลือกมากขึ้นในการรับบริการการศึกษา สถานศึกษาเอกชนที่มีค่าเล่าเรียนสูงกว่าของสถานศึกษาของรัฐในจังหวัดพิษณุโลกต้องมีการพัฒนา ปรับปรุง และส่งเสริม กิจกรรมต่างๆ รวมถึงทางวิทยาการในสถานศึกษา เพื่อให้มีคุณภาพหรือมาตรฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จากสภาพการแข่งขันที่เพิ่มขึ้นของสถานศึกษารัฐกับสถานศึกษาเอกชน จึงทำให้สถานศึกษาเอกชนต้องมีการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน โดยอาศัยการบริหารที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้ธุรกิจดำรงอยู่ได้

โรงเรียนเทคนิคพัฒนวิชาการพิษณุโลก เป็นโรงเรียนเอกชนประเภทอาชีวศึกษา ที่เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) และหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) สาขาบัญชี และสาขาคอมพิวเตอร์ โรงเรียนได้ดำเนินการมาเป็นเวลา 40 ปี โดยมีนักศึกษาในช่วง 3 ปี ดังนี้

ปีการศึกษา	จำนวนนักศึกษา (คน)
2547	4,966
2548	3,726
2549	3,560

โรงเรียนเทคนิคพัฒนวิชาการพิษณุโลก มีผู้บริหารจำนวน 10 คน และมีอาจารย์จำนวน 134 คน (แบบบันทึกข้อมูลสถานศึกษาปีการศึกษา 2549) ซึ่งเป็นกิจการประเภทเจ้าของคนเดียว เนื่องจากสภาพการแข่งขันในปัจจุบันทำให้โรงเรียนมีแนวโน้มของจำนวนนักศึกษาที่ลดลง ซึ่งจะเห็นได้จากในปีการศึกษา 2548 ที่มีการยกเลิกสาขาวิชาไป 2 สาขา คือ สาขาการตลาด สาขาการโรงแรม และปัจจุบันมีจำนวนนักศึกษาลดลงอีกในสาขาบัญชี และสาขาคอมพิวเตอร์ในช่วง 2-3 ที่ผ่านมานี้ จากการลดลงของนักศึกษาทำให้ผู้บริหารต้องทบทวนการกำหนดค่าเล่าเรียน จุดคุ้มทุนของแต่ละสาขาวิชา และการยกเลิกหรือเปิดดำเนินการสอนต่อ เพื่อให้โรงเรียนสามารถอยู่ในสถานการณ์การแข่งขันได้ ทั้งนี้ผู้บริหารต้องอาศัยข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการวางแผนและตัดสินใจในการบริหารกิจการ แต่ปัจจุบันการรวบรวมข้อมูลทางการบัญชีของโรงเรียน ไม่มีการวิเคราะห์ต้นทุนและนำเสนอข้อมูลทางการบัญชีเพื่อการบริหาร (จากการสัมภาษณ์หัวหน้าบัญชีและหัวหน้าการเงิน) ทำให้ผู้บริหารระดับสูงไม่มีข้อมูลมาใช้ในการตัดสินใจในการบริหารงาน (จากการสัมภาษณ์ผู้อำนวยการ) โดยเฉพาะข้อมูลทางการบัญชีต้นทุนที่สามารถช่วยให้ผู้บริหารได้รับข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจของผู้บริหารในการดำเนินการ

ดังนั้นผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการวิเคราะห์ต้นทุนเพื่อการบริหารสถานศึกษาเอกชนกรณีศึกษาโรงเรียนเทคนิคพัฒนวิชาการพิษณุโลก เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการวางแผนและตัดสินใจของผู้บริหารเกี่ยวกับการกำหนดค่าเล่าเรียน จุดคุ้มทุนของแต่ละสาขาวิชา และการยกเลิกสาขาหรือเปิดดำเนินการสอนต่อ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการบริหารกิจการในอนาคต

2. วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาถึงการวิเคราะห์ต้นทุนเพื่อการบริหารสถานศึกษาเอกชน กรณีศึกษาโรงเรียนเทคนิคพัฒนวิชาการพิษณุโลก

3. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบถึงแนวทางการวิเคราะห์ต้นทุนเพื่อการบริหารสถานศึกษาเอกชน กรณีศึกษา โรงเรียนเทคนิคพณิชยการพิษณุโลก

2. ทำให้ทราบถึงแนวทางการวิเคราะห์ต้นทุน เพื่อนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจ ในการบริหารงานของผู้บริหารในการกำหนดค่าเล่าเรียน การยกเลิกหรือเปิดดำเนินการสอนต่อ รวมถึง การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรการศึกษาของ โรงเรียนเทคนิคพณิชยการพิษณุโลก

4. นิยามศัพท์

การวิเคราะห์ต้นทุน (Cost Analysis) หมายถึง การพิจารณาโครงสร้างและระบบงาน การ จำแนกหน่วยต้นทุน รวบรวมต้นทุนรวมทางตรง การจัดสรรต้นทุนทางอ้อม และคำนวณต้นทุนต่อ หน่วยบริการ การวิเคราะห์ต้นทุนจะมีประโยชน์ต่อฝ่ายบริหารในการวางแผน การควบคุมและการ ตัดสินใจ (เพ็ญแข ลากยัง, 2550: ระบบออนไลน์)

การบริหาร (Management) หมายถึง การกำหนดกระบวนการร่วมกันภายในองค์กร โดย อาศัยหลักการวางแผน การจัดองค์การ การจัดคนเข้าทำงาน การสั่งการ และการควบคุม เพื่อให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์และสอดคล้องกับความต้องการขององค์กร (บุญเลิศ เข็นคงคา และคณะ, 2547:17)

สถานศึกษาเอกชน หมายถึง สถานศึกษาสถานที่เรียนที่มีเจ้าของกิจการเป็นบุคคล หรือนิติ บุคคลมีการขออนุญาตจัดตั้งขึ้นและมีใบอนุญาตประกอบกิจการ มีคุณสมบัติและหลักสูตรตามที่ สำนักงานการศึกษาเอกชนกำหนดภายในกรอบที่กระทรวงศึกษาธิการตั้งไว้ (พระราชบัญญัติ การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 : ระบบออนไลน์)

โรงเรียนเทคนิคพณิชยการพิษณุโลก หมายถึง สถานศึกษาเอกชนที่ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2511 โดยมีคุณสุนทร รักเลี้ยง เป็นเจ้าของและผู้อำนวยการ เปิดสอนหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาการบัญชี ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง(ปวส.) สาขาบัญชี และสาขาคอมพิวเตอร์ (คู่มือปฏิบัติงาน โรงเรียนเทคนิคพณิชยการพิษณุโลก, 2548: 21)